

Gemeente van Christus,

Elk jaar opnieuw is het raak: artikelen in de krant in de week voor Pinksteren, waarin wat geklaagd wordt over die “vage, ongrijpbare Heilige geest” waar het op dit feest om draait.

“Bij de Vader en de Zoon kunnen de mensen zich nog wel iets voorstellen, maar die Geest...”

Dat is in één zin de strekking van die verhalen.

Merkwaardig is dat: ik kan me juist bij de Vader helemaal niets meer voorstellen. Bij de Zoon wat meer. Maar het meest concreet is in mijn beleving toch de Geest.

Ik dacht afgelopen week weer eens terug aan die vesperdienst in Grou, waar Robert Smits bij aanwezig was. Een dienst naar aanleiding van het 30-jarig bestaan van de Stichting Help mij leven, die straatkinderen in een aantal favela's in Rio de Janeiro en omstreken opvangt.

Na afloop van die dienst praatten Trees en ik nog wat na met Marieke, de voorzitter van de kerkenraad. Zij vertelde dat er het jaar daarop geen groep uit Nederland zou gaan voor kluswerk en activiteiten met de kinderen daar. En hoe ontdaan Robert daarover was, omdat hij weet hoezeer de kinderen zich elk jaar verheugen op de komst van een groep uit Nederland.

Het verhaal is bij de meesten van jullie wel bekend, denk ik: Marieke legde zich daar niet bij neer, begon spontaan met zelf een groepje bij elkaar te krijgen: Reinier, jij gaat toch ook mee? Jazeker, zei ik, tot mijn eigen verbazing.

Trees jij ook? Trees ging ook mee....

Die verbazing had er alles mee te maken dat ik voor die tijd nooit van plan was geweest om een keer met zo'n groep mee te gaan. Die favela's zijn letterlijk levensgevaarlijk. En ik ben niet zo'n held, geloof ik. Maar - en daarom vertel ik u dit verhaal vandaag nog eens - er was iets gebeurd die middag, zowel in de manier waarop Robert aanwezig was en hoe vertelde over zijn werk daar. Over zijn geloof en zijn vertrouwen dat alles in Gods hand was.

Alsook in het enthousiasme van Marieke waardoor direct na die viering iets in werking werd gezet, dat een prachtig gevolg zou krijgen.

Als ik erop terug kijk zie ik heel duidelijk hoe er die middag iets van de Heilige Geest door de Sint Piter fladderde. Hoe het ons raakte. En in beweging bracht.

Een van de bijzondere kanten van dit gebeuren is dat Robert een zeer gelovig mens is, maar een totaal andere geloofstaal spreekt dan ik. Hij evangelicaal, Pinkster-achtig (!). Met een rotsvast vertrouwen in de kracht van het gebed, bijvoorbeeld.

Ik meer vrijzinnig, niet-wetend, niet goed meer wetend wie of wat ik me bij God moet voorstellen. Eerder geneigd om de stilte in te gaan dan gebeden uit te spreken

Twee verschillende geloofstalen. En toch verstaan we elkaar, precies daar waar het in ons geloof uiteindelijk om draait.

Waar dat gebeurt, waar ondanks allerlei uiterlijke verschillen verbinding tussen mensen ontstaat en groeit, daar gebeurt iets van de heilige Geest, geloof ik.

“Hoe kan het dat wij hen allemaal in onze eigen moedertaal horen spreken? Wij allen horen hen in onze eigen taal spreken over Gods grote daden.” Bij dit element uit dat wonderlijke

Pinksterverhaal staan we vandaag nog wat stil. Hoe we elkaar verstaan. En vaak ook niet verstaan. Ondanks dat we allemaal Nederlands spreken.

Ik hoorde er afgelopen week nog een mooi voorbeeld van: “We hebben een week met elkaar opgetrokken, zei ze. En ik heb gemerkt hoe hij dingen rationeel benadert. En ik vanuit mijn gevoel. Hij spreekt de taal van het hoofd, ik die van het hart. We raakten elkaar vaak niet.”

Een week of drie geleden las ik in de krant dat een van onze bisschoppen in een dienst een stuk uit het evangelie in straattaal had gelezen. Taal die door bepaalde groepen jongeren in grote steden wordt gebezigd. Een poging om ook hen te bereiken met het evangelie.

“Ik begreep er niets van, van wat ik heb voorgelezen”, zei de bisschop na afloop.

Laatste voorbeeld: de in onze oren verbijsterende retoriek van Poetin als het gaat om hoe hij het Westen ziet. Taal van de propaganda, waardoor mensen gaan denken dat het is zoals hij zegt. Als je het maar vaak genoeg herhaalt, dan werkt dat inderdaad verbluffend goed.

Goebbels, propagandaminister van nazi-Duitsland heeft eens gezegd: “Een leugen die maar één keer wordt verteld blijft een leugen. Maar een leugen die duizend keer wordt verteld, wordt de waarheid.”

Het gaat niet om een oorlog, maar om een militaire operatie.

Ik heb er geen actieve herinnering meer aan.

Er is wel een verband, maar het heeft niets met elkaar te maken.

Zo kan taal mensen uit elkaar drijven. Tegen elkaar opzetten. Of de werkelijkheid verdraaien. Alternatieve waarheden in het leven roepen. Overal waar dat gebeurt, daar is het wat de heilige Geest betreft windstil.

“Alles zal zwichten en verwaaien / wat op het Licht niet is geijkt.

Taal zal alleen verwoesting zaaien / en van ons doen geen daad beklijft”, regels uit het lied “Licht dat ons aanstoot in de morgen.

Ja, taal die niet op het Licht is geijkt, zal alleen maar verwoesting zaaien.

Maar wat is dat voor een taal, die “op het Licht is geijkt”? Of anders gezegd: zouden wij in onze tijd ook kunnen spreken over de grote daden van God? Zo, dat anderen het verstaan. En zich niet verbijsterd afvragen waar we het in vredesnaam, of in Gods naam over hebben.

Toen ik dit had opgeschreven zonk de moed me wat in de schoenen. Ik dacht aan hoe we elkaar in de kerk vaak al totaal misverstaan.

Bijvoorbeeld al als het gaat om de vraag waaruit die grote daden van God dan wel bestaan.

Voor die leerlingen van Jezus is dat geen vraag: ze vertellen over de Weg die Jezus is gegaan. Een spoor van Licht heeft hij getrokken in hun leven. En in dat van de mensen die hij tegenkwam op zijn weg. En ik geloof dat hij dat deed door hen te bevrijden van hun diepste angsten.